

פרשת וירא

תשפ"ד

גליון 358

נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

בס"ד

בית שלמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לעילוי נשמות

מוורי רבי יצחק ב"ר יעקב יגן
 הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
 מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב
 ר' זאב ב"ר משה חיים
 ר' אהרן חיים ב"ר שלמה רב
 מתתיהו בן יוחנן כהן גדול
 הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר מאיר
 הרה"ק רבי לייב בעל היסורים
 הרה"ק רבי אברהם ישעיהו ב"ר שמריהו יוסף
 הרה"ק רבי שמואל ב"ר שרגא פייבוש
 רבי עמרם חסידא ב"ר משה נחום
 הגה"צ רבי אלעזר מן שך ב"ר עזריאל
 הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב ב"ר יעקב קאפיל
 הרה"ק רבי יחזקאל הכהן מראדומסק ב"ר אברהם ישכר דוב
 הרה"ק רבי שמשון העלה מאוזיראן ב"ר משולם פייבוש מזבארין
 הרה"ק רבי אהרן אלימלך שניאור זלמן ב"ר מרדכי דב
 הרה"ק רבי שלום ב"ר יעקב יוסף
 רבי גדליהו ב"ר בנימין זאב וואלף
 הרה"ק רבי אברהם אוולאי ב"ר מרדכי

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל-MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"וַיבֹּאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סָדְמָה בְּעָרֵב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר סְדֵם וַיְרֵא רִשִׁי הַקְּדוּשׁ מַדִּיק שְׂמוּזָה שְׂכַתוֹב יוֹשֵׁב בְּכַתִּיב חָסֵר מִשְׁמַע שְׁמִינְהוּ עֲלֵיהֶם שׁוֹפֵט בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם נִיתֵן לַעֲנִיד בְּסִ"ד לַפֶּרֶשׁ כִּי הָיִיתָ שְׁהִיָּה זֶה רַק הַיּוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל לוֹט כְּשׁוֹפֵט עַדִּינ עַמְדָּה לוֹ זְכוּתוֹ לְהִינְצֵל מִהַפִּיכַת הָעַרְיִים כִּי כִנְרָאָה שִׁפְט

מִשְׁפֵּט צַדִּק אֲךָ אִם הָיָה שׁוֹפֵט אוֹתָם יָמִים הִרְבָּה כִּנְרָאָה שְׁהִיָּה מִתְקַלְקֵל כְּמוֹתָם וְהִיָּה מְכַשֵּׁיר אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הָרַעִים כְּשׁוֹפֵט וְלֹא הָיִיתָ לוֹ זְכוּת לְהִינְצֵל וְלִכֵּן מַדִּיק רִשִׁי שְׁהִיָּה זֶה הָיָה הָרֵאשׁוֹן לְהִיָּית לוֹט שׁוֹפֵט בְּסִדּוֹם

"טָרָם וַיִּשְׁכְּבוּ וְאֲנָשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סְדֵם נִסְבוּ עַל הַבַּיִת מִנְעַר וְעַד זֶקֶן כָּל הָעָם מִקְצָה" (י"ט, ד')

צַדִּיק אֶחָד אֵין בָּהֶם הָאָדָם לְמַחוּת וְלְהוֹכִיחַ גַּם אִם הוּא חוֹשֵׁב שֶׁלֹּא יִשְׁמַעוּ לוֹ כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמוֹטֵל עֲלָיו וְלֹא לַפְחַד מֵאָף אָדָם. בְּבַחֲנֵית לֹא עֲלֶיךָ הַמְּלֵאכָה לְגַמּוֹר, וְלֹא אַתָּה בֵּן חוֹרִין לִיבְטֵל מִמֶּנָּה (אֲבוֹת ב', ט"ז)

רִשִׁי" - מִקְצָה הָעִיר עַד הַקְצָה, שְׁאִין אֶחָד מֵהֶם מוֹחָה בִּידָם, שְׁאִפִּילוּ מִנְעַר וְעַד זֶקֶן כָּל הָעָם מִקְצָה וְרִשִׁי הַקְּדוּשׁ אוֹמֵר מִקְצָה הָעִיר עַד הַקְצָה שְׁאִין אֶחָד מוֹחָה בִּידָם שְׁאִפִּילוּ צַדִּיק אֶחָד אֵין בָּהֶם וְנִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה אוֹלֵי כֵן יֵשׁ שֶׁם צַדִּיק וְזֶה הוּא לֹא מוֹחָה זֶה בְּגַלְל שְׁהוּא חוֹשֵׁב שְׁמִיָּאֵל לֹא יִשְׁמַעוּ בְּקוֹלוֹ וְלִכֵּן אֵין הוּא מוֹחָה אֵלֹא מִשְׁמַע מִכָּאֵן שְׁעַל

"וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן הַחֲמֹת וַתִּשְׁלַךְ אֶת הַיָּלֵד תַּחַת אֶחָד הַשִּׁיחִים" (כ"א, ט"ו)

בְּלִיקוּטֵי עֲצוֹת (עֵרֶךְ תּוֹרָה) "בְּשִׁאָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה וְאֵין מִבֵּין בֵּה שׁוֹם חֲדוּשׁ, זֶה מִחֲמַת שְׁנֵתְעֵלֵם הַמּוֹחִין בְּבַחֲנֵית עֵבּוֹר וְאֵין יָפָה צְעָקָה לְאָדָם בֵּין בְּתַפְלָה בֵּין בְּתוֹרָה, וְעַל־יָדֵי זֶה מוֹלִיד הַמּוֹחֵי מִי שְׁרוּצָה לְהַמְשִׁיךְ בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה צָרִיךְ מִתְחַלָּה לְהַמְשִׁיךְ לְעֲצֻמוֹ דְּבוּרִים חֲמִים כְּגַחְלֵי אֵשׁ, וְצָרִיךְ לְשַׁפֵּךְ שִׁיחוֹ בְּתַפְלָה לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ, וְעַל־יָדֵי תַפְלָתוֹ נִכְמְרוּ רַחֲמֵי הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ עֲלָיו וְנִפְתַּח לֵב הָעֲלִיּוֹן וַיִּמְשָׁפֵעַ דְּבוּרִים חֲמִים, וְעַל־יָדֵי הַדְּבוּר מִמְשִׁיךְ בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה גַּם כֵּן מִשָּׁם" עַכְל"ק

פְּעַמִּים אָדָם נִמְצָא בְּקִטְנוֹת הַמּוֹחִין וּמְגִיעַ לְמִצַּב שֶׁל וַיִּכְלוּ הַמַּיִם הֵינּוּ שְׁאִין לוֹ כּוֹחַ לְלַמּוֹד תּוֹרָה וְגַם אִם מִנְסָה לְלַמּוֹד לֹא עוֹלִים לוֹ שׁוֹם חֲדוּשִׁים שֶׁהֶם בְּחִינַת יָלֵד כְּנוֹדַע דְּבַר זֶה גּוֹרֵם לוֹ לְעַצְבִּים וְכַעַס פְּנִימִי שְׁאִין הוּא רוּצָה בְּמִצַּב זֶה וְזֶה שְׁנֹאמֵר מִן הַחֲמַת כְּמוֹ וְחַמְתוֹ בְּעֵרָה בּו ע"כ הָעֲצָה הִיא וַתִּשְׁלַךְ אֶת הַיָּלֵד תַּחַת אֶחָד הַשִּׁיחִים הֵינּוּ יֵשׁ לְהַשְׁלִיךְ אֶת יְהוּב לִילֵד הֵינּוּ לְהַבְנֵת הַתּוֹרָה וְלְחִידוּשִׁים שְׁבָה עַל ה' וְלְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו שִׁיעֲזָרְהוּ לְצֵאת מִמִּצַּב זֶה שְׁאִין שִׁיחַ אֵלֹא לְשׁוֹן תַּפִּילָה שְׁנֹאמֵר וַיִּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשׂוּדָה וְכֵן כּוֹתֵב מוֹהַר"ן זִי"ע

"וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֵל נְעָרָיו שְׁבוּ לָכֶם פַּה עִם הַחֲמוֹר וְאֵין וְהִנֵּנִי נֹלְכָה עַד פֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבָה אֵלֵיכֶם" (כ"ב, ה')

רִשִׁי" - עַד כֹּה - כְּלוֹמֵר דֶּרֶךְ מוֹעֵט לְמִקּוֹם אֲשֶׁר לְפָנָיו. וּמִדְרַשׁ אַגְדָּה עַד כֹּה עַד הַר הַמּוֹרִיָּה מִקּוֹם הַמְּקֻדָּשׁ שְׁבוּ הַכְּהֻנִּים מְבַרְכִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל ב"כָּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" שְׁהִיא בְּרַכַּת כְּהֻנִּים הַנֹּאמֶרֶת בְּמִקְדָּשׁ זֶה מִזֶּה שְׁמַרְמֵז רִשִׁי לַעֲנִיד כְּשִׁכְתָּב הֵיכָן הוּא מִזֶּה שְׁאִין לִי הַמִּקּוֹם כֹּה יְהִיָּה זֶרַעַךְ שׁוּזָה יְהִיָּה ע"י בְּרַכַּת כְּהֻנִּים שְׁתַּהֲיָה בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה לְעַם יִשְׂרָאֵל וְעוֹד נִיתֵן לְרֵאוֹת רַמֵּז בְּפִסּוֹק זֶה לְמַנְהַג יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים שְׁהֵאֲבֵא מְכַנִּס אֶת יְלָדָיו תַּחַת כְּנַפּוֹת הַצִּיצִית בְּעַת בְּרַכַּת הַכְּהֻנִּים זֶהוּ שְׁנֹאמֵר וְאֵין וְהִנֵּנִי נֹלְכָה עַד כֹּה

וְכֵן בֹּא לְרַמּוֹז שְׁבַע עוֹבֵדוֹת ה' יֵשׁ לְהַתְּקַדֵּם בְּעִשְׂיִית הָעֵשָׂה טוֹב לֹאֵט וַיֵּשׁ לְעֵלוֹת מִדְּרָגָה מִדְּרָגָה כִּי ח"ו עֲלוּלִים לִפְּוֹל אִם עוֹלִים וּמִטְפָּסִים מִדָּר וְזֶה מִזֶּה שְׁאִין רִשִׁי הַקְּדוּשׁ דֶּרֶךְ מוֹעֵט לְמִקּוֹם אֲשֶׁר לְפָנָיו כְּלוֹמֵר יֵשׁ לְהַתְּקַדֵּם לֹאֵט וּבְמַעַט כֹּל פְּעַם עַד שְׁבַסּוֹף מְגִיעִים לְפִסְגָּה שְׁנִרְמֹזַת בְּהַר הַמּוֹרִיָּה וְכֵן הוּא גַם בְּדֶרֶךְ

הַכְּנַסַּת אוֹרוּחִים

הַסֵּדֵר בְּמִשְׁנֵה מִסְכַּת בְּכוּרִים (א', א') הוּא - הַכְּנַסַּת אוֹרוּחִים וּבִיקוּר חוֹלִים הַכְּנַסַּת כְּלָה וְלוּוִיַּת הַמֵּת.

בְּדֶרֶךְ צַחוֹת נֹאמֵר - מִצְוָה לְהַכְּנִס אוֹרוּחִים אֲךָ גַם לְבַקֵּר (לְבַדּוֹק) שְׁאִינָם חוֹלִים, כִּי אִם חֲלִילָה תְּכַנִּס לְבִיתְךָ כְּלָה (מִלְשׁוֹן כִּילִיּוֹן) תּוֹצֵרְךָ ח"ו לְלוּוִיַּת הַמֵּת.

מִשְׁנַת הַצַּדִּיק - חֲכָם שְׁלוֹם אַהֲרֹן לּוֹפֵס צַדִּיק לִזִּיע - כ"ו מִרְחַשׁוֹן

הָרַב לּוֹפֵס נוֹלַד בְּשַׁנַּת תְּרַס"ה (1905) בְּחֵלֶב שְׁבַסְטוֹרִיָּה לְרַב יַעֲקֹב וְחַנָּה לּוֹפֵס, מִמְּשַׁפַּחַת רַבָּנִים בַּת שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה. בְּשַׁנַּת תְּרַס"ט, בְּהִיָּיתוֹ בֵּן אַרְבַּע, עָלָה עִם מִשְׁפַּחְתּוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְהִיא הִתְיַשְׁבָּה בִּירוּשָׁלַיִם. בְּתַקּוּפַת מַלְחַמַת הָעוֹלָם הָרֵאשׁוֹנָה נִאֲלָצָה הַמִּשְׁפָּחָה לְעוֹזֵב אֶת הָאָרֶץ וְהִיא שְׁתַּתָּה בְּטוֹרְקִיָּה וְלֵאחֲרַי מִסְפָּר שָׁנִים שְׁבָה לְאַרְץ. הָרַב שְׁלוֹם לָמַד בִּישִׁבַת פּוֹרַת יוֹסֵף שְׁבָה שִׁמְשׁ אַחִיו הָרַב אֵלִיהוּ לּוֹפֵס כְּר"מ. בְּאוֹתָהּ תַקּוּפָה הַתְּגוֹרֵר הָרַב שְׁלוֹם בְּשַׁכּוֹנַת בֵּית יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַיִם.

בשנת תרצ"א (1931) הוסמך להוראה על ידי רבני ירושלים הספרדים הרב אברהם פילוסוף הרב בן ציון קואניקה והרב יעקב מאיר. בשנת תרצ"ו הקים יחד עם הרב יהודה צדקה את אגודת "מקבציאל", שמטרתה הייתה ליצור מסגרת תורנית לצעירי ירושלים הספרדים שחלק ניכר מהם לא מצאו את מקומם בישיבות הממוסדות. בשנת 1938 התמנה לספרא דדיינא של בית הדין הספרדי בירושלים.

לאחר קום המדינה עזב את שכונת בית ישראל ועבר להתגורר בשכונת מוסררה בירושלים והקים בחצר שטרונים שבתחומה בית ספר חרדי לילדי השכונה. הוא היה מקורב לרבני ירושלים ובהם הרב מברסק, הרב צבי פסח פרנק והרב עמרם בלוי ופעל בשליחותם. בין השאר פעל בקרב ילדי המעברות וכן במאבק נגד גיוס בנות לצה"ל כמו כן הקים את אגודת "מזרחי שבת" שפעלה לסגירת חנויות ובתי עסק בירושלים לפני כניסת השבת. בשנת ה'תש"י (1950) התבקש על ידי הראשון לציון והרב הראשי לישראל דא"ר הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל לקבל על עצמו את תפקיד הרב הראשי בעיר עכו. בכ"ב באב תש"י נבחר לתפקיד, ונשא בו כיושב שנים. פעל רבות בתחום הפצת תורה ויהדות ובינון שירותי הדת בעיר. הרב שלום לופס זצ"ל היה צדיקא חסידיא קדישא. כל ימיו התפלל שחרית עם נץ החמה, וכן עודד רבים להתפלל בנץ החמה. היה קנאי ותקיף גדול בעבודת ה' ולא התפשר כלל. איש אמת שלא חת מפני כל. כאשר הגיע לעיר עכו בחר לגור בין אנשים שאינם דתיים. ואט אט קרב את כל הסובבים אותו. היה איש בעל אמונה חזקה, ומספרים שפעם אחת באבו לו השיניים, הרב פתח את ההיכל, הכניס את ראשו, אמר "כואב לי השיניים, הנה כאן" והצביע על מקום הכאב, טגר את ההיכל והכאב עבר... פעם הגיע לביקור בפורת יוסף וניסה לשכנע את רבי יהודה צדקה שינהיגו גם בישיבה להתפלל בנץ. פעם הגיע לבית בבית שמש, ביקשו שידרוש בענייני הברית. הרב דרש בחשיבות של תפילה בנץ החמה, ודבריו עשו פירות והחל מנין מאז בנץ.

היה מוכיח את העם בשער בת רבים ולא היה חת מפני כל, פעם אחת ביקש תלמיד לצרף חבר לתפילה יחד עם הרב בנץ. לאחר התפילה ניגשו לרב לקבל ברכה, רץ ראה רבי שלום את האורח, ללא אומר וללא דברים, החטיף לו טטירת לחי מצלצלת, והחל זועק עליו: מחלל שבת!! אותו יהודי מאז כבר לא חילל שבת... וספר שבעקבות מעשה זה חזר בתשובה שלמה לאבינו שבשמים חיבוריו שהודפסו: 'קונטרס ההשכמה', 'קונטרס התעוררות לתפילה בשלמותה' וספר שלמי אהרון.

שאל הרב לופס למה תלמיד חכם דומה? – לצלוחית של פליטון, מגולה – ריחה נודף, מכוסה – אין ריחה נודף, אפשר שבא לרמוז על חובת התלמיד חכם, ללמוד לזולתו, בזמן שאפשר לו, ואז יהיה למודו לנחת רוח לה' יתברך, וזה כוונת אומרם: 'מגולה – ריחה נודף' – היינו: שכשמגולה את ידיעותיו לאחרים, שמלמד אותם, אז יהיה ריחה נודף לנחת רוח לפני ה' יתברך. אבל אם בכוחו ללמוד לציבור, ובכל זאת הוא משתמש, ולומד רק לעצמו, מכסה את ידיעותיו או 'אין ריחה נודף' – לימודו לא יעלה לנחת רוח לה' יתברך, כי זה מוכיח שתורתו לא לשמה, כיוון שהוא מביט רק על תועלתו הפרטית. כי אם היה לימודו לשמה, לקיים מצוות בוראו ודאי היה מתמסר לציבור, כי תלמוד תורה של רבים עדיף. עוד דרש ואמר "היודים רבים נעשה להם כהיתר להתחיל תפילת שחרית מ'הודו'. וכל מה שמודפס בסידורי התפלות מפרשת העקידה ועד 'הודו', נחשב בעיניהם כטפל, ומצב זה חמור ביותר אצל אחינו האשכנזים שהציבור מתחילים מ'הודו' ו'ברוך שאמר'. ולכן רבים מהמוזן העם לא שמו אל ליבם להקדים לומר העקידה וסדר הקרבנות, ומתוך זה כמעט נשכח מהם חלק זה של התפילה. הסדר הזה נשמר בהקפדה אצל הספרדים לכל עדותיהם, בכל בתי הכנסת, מתחיל החזן לסדר בקול רם העקידה בלי שום דילוג והשמטה. וכן יהודי תימן שמרו על סדר זה. אולם בתקופה האחרונה תלמידים שגדלו בישיבות האשכנזים גם הם נכשלו והתחילו לזלזל בשלמות התפילה. ובעונותינו הרבים יש גם ישיבות מיוחדות, שכל תלמידיהם ספרדים, נהגו להתחיל תפילתם מ'הודו', והדילוג נעשה להם כהיתר, בחשבם כי הם רשאים לנטוש מנהג הטוב של אבותיהם, ולפרוש מהציבור הספרדי".

עוד כתב "אלה שבאים לבית הכנסת, ואלה שהם שומרים שבת, ומלבד זה – אין להם עוד עם היהדות. והעיקר חסר, אינם מתעניינים בחובה הקדושה להגות בתורה ולדעת מה יעשה ישראל, מורגש מרחק רב בין העם לתורה. כשפונים למי שהוא להוכיחו על עסק התורה, אז הוא משתמש מזה מפני שהוא לא חסיד או לא אדוק. למידה זו הגענו במשנה כדברי חז"ל: 'ולא עם הארץ חסיד' – שסימן מובהק של הריקנות ועם הארצות הוא כשמשתמש בטענת לא חסיד. דעה זו נשתרשה בלב רבים שעסק התורה וקיום המצוות הם רק מחובתם של הרבנים ויחידים סגולה, וגם התלמידי חכמים ואנחנו מכללם, לפני יסוד אגודתנו, היינו מצטמצמים בד' אמות של הלכה. תורתנו היתה גם כן בכלל הגדרה זו של תורה מונחת בקרן זווית. בשעה שלא היינו מפיצים את התורה ומוסר היהדות בין הציבור, וגם מצוות התוכחה כמעט שנטלה, חלילה וחס, אם מתוך יאוש וירושלנות אם מתוך שמירה על הכבוד העצמי, שכל אחד בתור יחיד חס על כבודו שלא יחולל, שלא יפגם, מה שאין כן בציבור מאורגן שנתארגנו למטרה הזאת."

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

רחשי לב – הרה"ק רבי חיים שמחה ב"ר יהודה אריה ליב גלוסקין זצוק"ל זי"ע

"וַיֵּאמֶר שׁוֹב אֲשׁוֹב אֲלֵיךְ פֶּעַת חַיָּה וְהֵנָּה בֵּן לְשָׂרָה אֲשֶׁמָּךְ וְשָׂרָה שִׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו" (י"ח, י')

וקשה הכפל לשון של שוב אשוב ויעוין באוה"ח ועוד י"ל ע"פ מה שראיתי בספר אחד בשם הגה"צ הר"ר ברוך ממעזיבו זצ"ל שהג' אנשים הללו שבאו לאברהם היו נשמות של אברהם יצחק ויעקב וכן איתא בזה"ק מאן אינון ג' אנשים אינון אברהם יצחק ויעקב ונשמט יצחק אמר לאברהם שוב אשוב אליך וממילא יהיה לשרה בן עכ"ל ולפי זה ניאח הכפל לשון ה"ל שתיבת שוב קאי על הזמן של לידת יצחק ותיבת אשוב קאי על הזמן של תחיית המתים כי המות מפריד בין הדברים כדכתיב ברות כי המות יפריד ביני וביניך ר"ל שאז בתחיית המתים אשוב אליך עוד הפעם

"פִּי יִדְעֵתוּ לְמַעַן אֲשֶׁר יֵצֵא אֶת בְּנֵיו וְאֵת אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא ה' עַל אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלָיו" (י"ח, י"ט)

וקשה תיבת ושמו דעל פי סגנון הלשון הנה צ"ל לשמור וי"ל משום דיש הרבה הורים שאינם מוכיחים את בניהם מפני שסוברים ואומרים שלא תועיל להם שום תוכחה ומוסר לכן כתיב ושמו דעל פי סגנון הלשון הבטחה ג"ב שהכתוב מבטיח שאם רק יצוה את בניו ויוכיחם לא יהיה עמלו לריק ושמו דרך ה' דאפילו אם תיכף לא תועיל תוכחתו ולא תפעול מאומה בכל זאת תועיל אח"כ בזמן רחוק כי תוכחת ההורים הוא כמו גרעין הנורע בארץ שברבות הימים יתגדל ויעשה פרי תבואה אכן עוד יש להקשות אחרי דכתיב ושמו הנה ליה למימר ג"כ ועשו צדקה ומשפט ואמאי אמר לעשות צדקה וי"ל ע"פ מה שכתבתי בספרי זה לקמן כמה פעמים שהשמירה מהלאוין היא סיבה וגרם לעשיית העשין וכל עיקר חיוב המוטל על איש הישראלי הוא רק להיזהר מהשט"ה לאוויין ואז ממילא יקיים את הרמ"ח עשין מחמת האפטיט הטבעי והחוק שיתהוה בנפשו לקיים העשין והבאתי לזה כמה ראיות חזקות כראי מוצק משום הכי שפיר אמר הכא לעשות ולא ועשו כי השמירה תגרום ותסבב להם לעשות צדקה ומשפט

"וְה' הַמְטִיר עַל סֹדֶם וְעַל עֲמֹרָה גְפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם" (י"ט, כ"ד)

וקשה אמאי לא שלח הקב"ה נביא אליהם להתרות בהם בשם ה' ולהזהירם מקודם דהא אין עונשין אלא א"כ מזהירין כמו שעשה הקב"ה קודם שהביא את המבול שהיה נח מזהירן בשם ה' ק"ב שנה וי"ל ע"פ מה שאמרו חז"ל תלמיד חכם אינו צריך התראה מפני שהוא יודע מעצמו את הדין וכן הכא אחר המבול נפל פחד גדול על כל האומות מלחטוא באותן חטאים של דור המבול ואנשי סדום לא חששו לזה ולכן לא היו צריכים התראה

סגולה לפרנסה – להורות ולהלל לקב"ה על מה שיש

"הֲרַפָּא לְשִׁבּוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעֵצְבוֹתָם" (קמ"ז, ג')

העולים למניין שלוש עשרה מניין אהב"ה מניין אח"ד וזהו מה שנאמר ומחבש לעצבותם היינו שעי" השמחה במה שכן יעלם העצב על מה שאין וכן כותב רבי נחמן מברסלב "על ידי אמירת הלל בקול גדול זוכים לאהבת השי"ת ועוד כותב "על ידי אהבת השי"ת נשמר הנפש מכל פגעים רעים" (ספר המידות ערך אהבה)

ולכן גם אנו מוצאים בספרים הקדושים שדיברו חז"ל על חשיבות אמירת עלינו לשבח במתינות ובשמחה גדולה שעי" כך זוכה לראות ניסים ונפלאות לרוב ורבו הסיפורים על אנשים שלקחו על עצמם קבלה זו של אמירת עלינו לשבח מילה במילה כמונה מעות וראו ישועות רבות

דרך הטבע אדם נמצא במצב של שברון לב כאשר הוא חס בחוסר מסוים שיכול להיות בכל תחומי החיים אם בחוסר בפרנסה או ל"ע בחוסר בריאות וכו' והפיתרון לצאת ממצב זה הוא להסתכל על חצי הכוס המלאה ולא על חצי כוס הריקה ויהלל וישבח את הקב"ה על מה שנתן לו ועי" כך יגיע לאהבת ה' ואמונה בקב"ה שאין עוד מלבדו וכל מה שעושה הקב"ה הוא לטובתו ואין יכולת לאף אחד לרפא ולעזור לו אלא רק הקב"ה אין עוד מלבדו וניתן לראות כי דבר זה נרמז בפס' ה'רופא ל'שבורי ל'ב ר"ת ה"ל" היינו שבתחילת תהליך ריפוי השיברון לב צריך האדם להודות ולהלל לקב"ה על מה שנתן וזו אחרי שהאדם רואה מה ה' כן נתן לו עם כל הטוב הסובב אותו מגיע האדם לאהבת ה' ולאמונה שהקב"ה אין עוד מלבדו הנרמז בס"ת